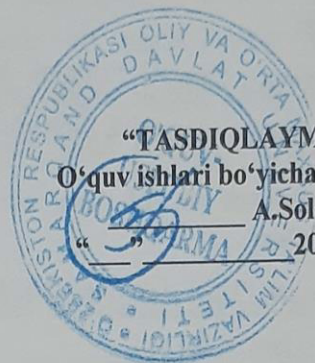

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:

№ 1785

“TASDIQLAYMAN”

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

A. Soleyev

2019 y.

HOZIRGI ADABIY JARAYON VA ADABIY TANQID
FANINING
ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar soha
Ta'lim sohasi: 120000 – Gumanitar fanlar
Mutaxassislik: 5A220101 – Adabiyotshunoslik (tillar va tadqiqot
yo'nalishlari bo'yicha)

Umumiy soat: 46 soat
Ma'ruza: 16 soat
Amaliy: 10 soat
Semenar: 10 soat
Mustaqil ish: 20 soat

Samarqand – 2019

KIRISH

«Hozirgi adabiy jarayon va adabiy tanqid» fani adabiyot tarixi, adabiyot nazariyasi hamda adabiy tanqidning yakunlovchi bosqichi. Mazkur fan bevosita adabiy jarayondagi yangilanishlardan talabalarni xabardor qilishi bilan birga ularni baholashga o'rgatadi. Amaliy jihatdan esa talaba adabiy jarayonning faol ishtirokchisiga aylanadi. «Hozirgi adabiy jarayon Hozirgi adabiy jarayon va adabiy tanqid » fani nafaqat o'zbek adabiyoti, balki jahon adabiyotida kechayotgan yangilanishlar bilan ham talabani boxabar qiladi. Fan ana shunday masalalari bilan dolzarblik kasb etadi.

«Hozirgi adabiy jarayon va adabiy tanqid» fani talabani faol kitobxonlikka, badiiy asarni tahlil qila olish malakasini hosil qilishga, adabiy jarayonda muntazam qatnashayotgan ijodkorlar to'g'risida yaxlit tasavvur berishi jihatidan ahamiyatli sanaladi.

Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviyligi

Talabalarda hozirgi adabiy jarayon fani bo'yicha bilimlarni shakllantirish, adabiy-badiiy asar nuqtai nazaridan tahlil qilishga doir muayyan bilimga ega bo'lish va ularni amaliyotda tatbiq etish muhim ahamiyatga ega. Bu jarayon bevosita adabiy-ilmiiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalarda amaliy ahamiyat kasb etadi.

Dasturda ko'rsatilgan mavzular ma'ruza, seminar shaklida olib boriladi, shuningdek, fanning dolzarb masalalari talabalarga mustaqil ish sifatida o'zlashtirish uchun beriladi. Dars mashg'ulotlari zamonaviy pedagogik texnologiyaning turli metodlari orqali o'tkaziladi.

Fanning ishlab chiqarishdagi o'rni

Talabalarda adabiy jarayon fani bo'yicha bilimlarni shakllantirish, matn mohiyatini anglash, badiiy asarni metodologik nuqtai nazardan tahlil qilishga doir muayyan bilimga ega bo'lish va ularni amaliyotda tatbiq etish muhim ahamiyatga ega. Bu jarayon bevosita adabiy-ilmiiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalarda ijobiy samara beradi.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

“Hozirgi adabiy jarayon va adabiy tanqid” fanini o'zlashtirishda o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tatbiq qilish muhim ahamiyatga egadir. Dasturda ko'rsatilgan mavzular ma'ruza, amaliy mashg'ulot, seminar mashg'ulotlari shaklida olib

boriladi, shuningdek, fanning dolzarb masalalari talabalarga mustaqil ta'lim sifatida o'zlashtirish uchun beriladi. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, texnik vositalardan foydalaniladi. Ma'ruza, amaliy va seminar mashg'ulotlari zamonaviy pedagogik texnologiyaning ilg'or metodlari orqali hamda slaydlar, multimediya namoyishlari bilan o'tkaziladi.

Asosiy qism

“Hozirgi adabiy jarayon va adabiy tanqid” fani bo'yicha ma'ruza mashg'ulotlari taqsimoti

1- jadval

№	Ma'ruzalar mavzulari	Dars soatlari hajmi	Qo'llanila digan yangi pedagogik va axborot texnologiyalari	Mashg'ulot o'tkazish muddati (hafta)
1-semestr				
1	Globallashuv davri o'zbek adabiyoti.	2	Aqliy hujum	
2	Hozirgi nazm xususiyatlari	2	Aqliy hujum	
3	Hozirgi hikoyachilik va adabiy jarayon	2	Aqliy hujum	
4	Adabiy jarayonda qissalar poetikasi	2	Aqliy hujum	
5	An'anaviy va modern roman xususiyatlari	2	Savol-javob	
6	Bugungi dramalarning umumiy ko'rinishi	2	Munozara	
7	Adabiy tanqidda uslub va individual yondashuv	2	Iqtidorli talabani jalb etish	
8	Istiqlol davri tanqidchiligi	2	Savol-javob	
	Jami	16		

3. Amaliy mashg'ulotlar

2- jadval

№	Amaliy mashg'ulotlar mavzulari	Soat	Qo'llanila digan yangi pedagogik va axborot texnologiyalari	Mashg'ulot o'tkazish muddati (hafta)
1	Hozirgi adabiy jarayon va adabiy tanqid muammolari	2	Aqliy hujum	
2	Shavkat Rahmon, Xurshid Davron, Usmon Azim va Rauf Parfi she'riyatida davr va shaxs muammolari	2	Aqliy hujum	
3	Nazar Eshonqul hamda Xurshid Do'stmuhammad hikoyalarda modern xususiyatlar ifodasi	2	Aqliy hujum	
4	Ulug'bek Hamdam hamda Normurod Norqobilov qissalari tahlili	2	Munozaa	
5	O'tkir Hoshimov hamda Xurshid Do'stmuhammad romanlarida shaxs fiijeasi talqini va janr badiiyati	2	Savol-javob	
	Jami	10		

4. Seminar mashg'ulotlar

3- jadval

№	Seminar mashg'ulotlar mavzulari	Dars soatlari hajmi	Qo'llanila digan yangi pedagogik va axborot texnologiyalari	Mashg'ulot o'tkazish muddati (hafta)
1-semestr				
1	E.Xushvaqtov dramaturgiyasida an'ana	2	Aqliy hujum	

	va folklor motivlari			
2	Uslub tarixi va nazariyasi	2	Aqliy hujum	
3	N.Karimovning “Uch buyuk siymo” asari tahlili	2	Aqliy hujum	
4	Q.Yo’ldoshevning “So’z yolqini” asari tahlili	2	Aqliy hujum	
5	Q.Qahramonov va bosh. “Hozirgi adabiyot tarixi va tanqidi” dasrligi tahlili	2	Munozar a	
	Jami	10		

Mustaqil ta’lim

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda, quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- amaliy mashg’ulotlarga tayyorgarlik;
- seminar mashg’ulotlariga tayyorgarlik;
- darslik va o’quv qo’llanmalar bo’yicha fan boblari va mavzularini o’rganish;
- tarqatma materiallar bo’yicha ma’ruza qismini o’zlashtirish;
- maxsus adabiyotlar bo’yicha fan bo’limlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- talabaning o’quv, ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog’liq bo’lgan fan bo’limlari va mavzularni chuqur o’rganish;
- faol va muammoli o’qitish uslubidan foydalaniladigan o’quv mashg’ulotlari;
- masofaviy ta’lim.

Talabalar mustaqil ta’limining mazmuni va hajmi

4- jadval

№	Mustaqil ta’lim mavzulari	Soat	Mustaqil ta’limga oid topshiriq va tavsiyalar	Bajarish muddati
1-semestr				

1	“Sharq yulduzi” da e’lon qilingan romanlar tahlili.	4	Kutubxonada shug’ullanish	
2	“Yoshlik” da e’lon qilingan qissalar tahlili.	4	Kutubxonada shug’ullanish	
3	“O’zbek tili va adabiyoti” jurnalida e’lon qilingan maqolalar tahlili.	4	Nazariy adabiyotlarni o’zlashtirish	
4	“Jahon adabiyoti” jurnalida e’lon qilingan asarlar tahlili	4	Kutubxonada shug’ullanish	
5	“Tafakkur” jurnalida e’lon qilingan maqolalar tahlili	4	Nazariy adabiyotlarni o’zlashtirish	
	Jami	20		

Foydalaniladigan asosiy darsliklar va o’quv

qo’llanmalar ro’yxati

Asosiy adabiyotlar

1. Норматов У. Ижод сеҳри, Т.: – Шарқ, 2007.
2. Расулов А. Бадиийлик – безавол янгилик. Т.: – Шарқ, 2007.

Qo’shimcha adabiyotlar

1. Каримов И. Адабиётга эътибор – маънавиятга, келажакка эътибор. Т.: Ўзбекистон, 2009.
2. Мирзиёев Ш. Эркин ва фарвон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. – Т.: Ўзбекистон, 2016.
3. Мирзиёев Ш. Буюк келажакимизни мард ва олижноб халқимиз билан бирга курамиз. – Т.: Ўзбекистон, 2017.
4. Алимбеков А. Юлдузнинг беш қирраси. – Т.: Мухаррир, 2012.
5. Аъзам Э. Шовқин. Т.: Ўзбекистон, 2011.
6. Жўракулов У. Худудсиз жилва. – Т.: Фан, 2006.
7. Йўлдошев Қ. Ёниқ сўз. – Т.: Янги аср авлоди, 2007.
8. Каримов Б. Қодирий соғинчи. – Т.: Фан, 2004.
9. Норматов У. Кўнгилларга кўчган шеърят. – Т.: 2006.
10. Норматов У. Ижодкорнинг даҳлсиз дунёси. – Т.: 2009.

- 11.Расулов А. Бетакрор ўзлик. – Т.:Mumtoz so'z, 2009.
- 12.Расулов А. Услуг – истеъдод портрети. – Т.: 2013.
- 13.Расулова У. XX аср ўзбек қиссалари тадрижи. - Т.: 2012.
- 14.Санжар Содик. Ижоднинг ўттиз лаҳзаси. – Т.: Шарқ, 2005.
- 15.Султон И. Озод. Т.: Шарқ, 2012.
- 16.Улуғов А. Қалб қандили. Академнашр, 2013.
- 17.Дўстмуҳаммад Х. Ижод – кўнгил мунавварлиги. – Т.: Мумтоз сўз, 2010.
- 18.Шарафиддинов О. Ижодни англаш бахти. – Т.: Шарқ, 2004.
- 19.Ўзбек модерн шеърляти. Т.: Янги аср авлоди, 2003.
- 20.Қуронол Д. Завқимдан бир шингил. – Т.: 2013.
- 21.Қўшжонол М. Ўзбекнинг ўзлиги. – Т.: Мерос, 1994.
- 22.Ғафурол И. Ҳаё – халоскор. – Т.: 2006.
- 23.Ҳамдамов У. Янгиланиш эҳтиёжи. – Т.: 2002.
- 24.Ҳамдамов У. Бадиий тафаккур тадрижи. – Т.: Янги аср авлоди, 2002.
- 25.Ҳаққулол И. Бадиий ижод иқлими. – Т.: 2010.
- 26.Rasulova U. Hozirgi adabiy jarayon. Mumtoz so'z, 2014.

Интернет сайтлари

1. www.literature.uz
2. <http://ziyonet.uz>
3. <http://natlib.uz>